

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Tiesāšanās Procedūras](#) > [Civillietas](#) > [Procedūru Termiņi](#) > Netherlands

Procedūru termiņi

 Nīderlande

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Termiņus, kas attiecas uz civilprocesu, vispārīgi var klasificēt šādi:

a. minimālais paziņošanas termiņš otras puses, trešo personu un liecinieku izsaukšanai uz tiesu. Parasti tiek piemērots vismaz vienas nedēļas termiņš. Vismaz vienas nedēļas termiņš principā tiek piemērots arī ieinteresēto personu izsaukšanai uz tiesu, ja tiesvedība tiek uzsākta ar pieteikuma iesniegšanu un ja vien tiesa nenosaka citādi (Civilprocesa kodeksa (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*) 114.-119. un 276. pants (pušu un trešo personu izsaukšana) un 170. un 284. pants (liecinieku izsaukšana)). Svarīgi atzīmēt, ka, ja ir zināma atbildētāja dzīvesvieta ārpus Nīderlandes vai fakts, ka atbildētājs dzīvo ārpus Nīderlandes, paziņošanas termiņš attiecīgās puses izsaukšanai ir vismaz četras nedēļas iepriekš (Civilprocesa kodeksa 115. pants);

b. maksimālais termiņš tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieprasīšanai. Tiesiskā aizsardzība iebilduma (*verzet*) formā parasti ir jāpieprasa četru nedēļu laikā. Apelācijas sūdzībai (*hoger beroep*), pārsūdzībai Augstākajā tiesā (*cassatie*) un prasībai atcelt galīgo spriedumu (*herroeping*) parasti piemēro trīs mēnešu periodu (sk. Civilprocesa kodeksa 143. pantu (iebildums), 339. un 358. pantu (apelācijas sūdzība), 402. un 426. pantu (pārsūdzība Augstākajā tiesā) un 383. un 391. pantu (galīgā sprieduma atcelšana));

c. termiņi, kuros pusēm jāveic procesuālās darbības un tiesai jāpieņem lēmumi. Parasti to ilgums ir 2-6 nedēļas. Noteiktos apstākļos tiesa var atļaut atlikt procesuālo darbību izpildes termiņus;

d. noilguma termiņi prasību celšanai un izpildes panākšanas pilnvaru īstenošanai. Vispārējais noilguma termiņš ir 20 gadi. Tomēr daudzās lietās piemēro īsāku piecu gadu noilguma termiņu. Augošiem soda maksājumiem termiņš beidzas sešus mēnešus pēc dienas, kurā tie piemēroti. Noilguma termiņu, kas jau ir sācies, var pārtraukt, pēc tam sākot jaunu noilguma termiņu. Piemēram, noilguma termiņu, kas attiecas uz izpildes panākšanas pilnvarām, var pārtraukt, izsniedzot spriedumu vai citu izpildes aktu (Civilkodeksa (*Burgerlijk Wetboek*) 3. grāmatas 306.-325. pants).

Noteikumi, kas paredzēti Vispārējā termiņu pagarināšanas likumā (*Algemene Termijnenwet*), attiecas arī uz likumā noteiktajiem termiņiem.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Papildus sestdienām un svētdienām [Vispārējā termiņu pagarināšanas likumā](#) par vispārēji atzītām svētku dienām ir noteiktas šādas dienas:

- Jaungada diena — 1. janvāris,
- Lielā piektdiena — piektdiena pirms Lieldienām,
- Otrās Lieldienas — pirmdiena pēc Lieldienām,
- Debesbraukšanas diena — ceturtdiena 40 dienas pēc Lieldienām,
- Karaļa diena — 27. aprīlis,

- Atbrīvošanas diena — 5. maijs,
- Otrie Vasarsvētki — pirmdienā pēc Vasarsvētkiem,
- Pirmie un Otrie Ziemassvētki — 25. un 26. decembris.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Likumā noteiktiem termiņiem piemēro noteikumus, kas izklāstīti Vispārējā termiņu pagarināšanas likumā. Likumā ir paredzēts, ka, ja tiesību aktā noteikts termiņš beidzas sestdienā, svētdienā vai vispārēji atzītā svētku dienā, tas tiek pagarināts līdz nākamās tādas dienas beigām, kas nav sestdiena, svētdiena vai vispārēji atzīta svētku diena. Ja nepieciešams, vismaz trīs dienu ilgs termiņš tiek pagarināts tā, lai tajā būtu iekļautas vismaz divas dienas, kas nav sestdiena, svētdiena vai vispārēji atzīta svētku diena.

Valsts procesuālajos noteikumos civillietās, kas tiek uzsāktas ar tiesas pavēsti (*Landelijk procesreglement voor civiele dagvaardingen bij de rechtbanken*), par sākumpunktu pušu procesuālo darbību veikšanai un sprieduma paziņošanai tiek uzskatīts sešu nedēļu termiņš. Izņēmums ir tiesas kancelejas nodevu samaksas termiņš (četras nedēļas) un iebildumu iesniegšanas termiņš (četras nedēļas). Parasti dokumentus var iesniegt vēlākais desmit dienas pirms tiesas sēdes (Civilprocesa kodeksa 87. panta 6. punkts). Saskaņā ar valsts procesuālajiem noteikumiem lietās, kas noteiktas izskatīšanai apakšapgabalu tiesās (*Landelijk procesreglement voor rolzaken kanton*), apakšapgabalu tiesas principā izmanto četru nedēļu termiņu.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Sākuma brīdis vienmēr ir pirmā diena pēc izšķirošā notikuma.

Izsaukums uz tiesu

Neattiecas.

Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Termiņam attiecībā uz tiesiskās aizsardzības līdzekli iebilduma formā (pieejams tikai attiecībā uz aizmuguriskiem spriedumiem) ir trīs dažādi sākuma brīži:

1. brīdis, kad spriedums ir personiski izsniegts notiesātajai pusei;
2. ja izmanto citu izsniegšanas metodi – brīdis, kad notiesātā persona veic darbību, kas pierāda, ka tā ir informēta par spriedumu vai par tā izpildes uzsākšanu; kā arī
3. citos gadījumos – brīdis, kad ir pabeigta sprieduma izpilde.

Termiņš apelācijas sūdzībām un pārsūdzībai Augstākajā tiesā attiecībā uz spriedumiem tiek aprēķināts no datuma, kurā spriedums ir pieņemts. Termiņa pirmā diena ir nākamā diena pēc sprieduma pieņemšanas. Sk. arī atbildi uz 12. jautājumu.

Termiņu apelācijas sūdzībām un pārsūdzībai Augstākajā tiesā aprēķina:

- no datuma, kurā spriedums ir pieņemts, ja pieteikuma iesniedzējs un ieinteresētās personas ir ieradušās uz lietas izskatīšanu;
- pēc lēmuma izsniegšanas vai paziņošanas citā veidā, ja lietā ir citas ieinteresētās personas.

Termiņš prasībai atcelt spriedumu vai lēmumu, kas pasludināts par galīgu, sākas pēc tam, kad ir radies iemesls atcelšanai un prasītājs vai pieteikuma iesniedzējs par to ir uzzinājis, taču nekādā gadījumā pirms sprieduma vai lēmuma pasludināšanas par galīgu, t. i., to vairs nevar atlikt, izvirzot iebildumu, iesniegt par to apelācijas sūdzību vai pārsūdzēt Augstākajā tiesā.

Procesuālās darbības

Fiksēti termiņi procesuālo darbību veikšanai parasti tiek aprēķināti, sākot no iepriekšējā lietas izskatīšanas datuma pilnās nedēļās. Piemēram, pēc izskatīšanas tiesas sēdē trešdienā lieta tiek iekļauta izskatīšanai

nākamajā sēdē pēc četrām nedēļām, trešdienā.

Noilguma termiņi

Uz tiesvedību attiecināma noilguma termiņa sākums ir atkarīgs no tiesvedības būtības. Piemēram, tiesības pieprasīt izpildīt līgumsaistības attiecībā uz kaut kā nodrošināšanu vai izdarīšanu tiek zaudētas piecus gadus no nākamās dienas pēc datuma, kurā prasībai ir radies pamats. Piemēram, tiesības celt prasību par nelikumīgas situācijas izbeigšanu tiek zaudētas piecus gadus no nākamās dienas pēc datuma, kurā var pieprasīt tūlītēju situācijas izbeigšanu.

Izpilde

Parasti izpildes pilnvaras beidzas 20 gadus no nākamās dienas pēc datuma, kurā pieņemts spriedums.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Nē. Tomēr dažos gadījumos veids, kādā puse uzzina par spriedumu, ietekmē sākumu termiņam, kurā pieprasīt tiesiskās aizsardzības līdzekļus, piemēram, iesniegt iebildumu. Sk. arī atbildi uz 4. jautājumu.

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Nē. Termiņa sākums ir nākamā diena pēc notikuma.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Ja vien nav norādīts citādi, Nīderlandes tiesību aktos ir paredzētas kalendārās dienas. Vispārējā termiņu pagarināšanas likumā ir paredzēts, ka, ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā vai svētku dienā, tas tiek pagarināts līdz nākamās tādas dienas beigām, kas nav sestdiena, svētdiena vai svētku diena.

Turklāt vajadzības gadījumā tiesību aktos noteikts un vismaz trīs dienu ilgs termiņš tiek pagarināts tā, lai tajā būtu iekļautas vismaz divas dienas, kas nav sestdiena, svētdiena vai vispārēji atzīta svētku diena.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Tas attiecas arī uz kalendārajiem mēnešiem un kalendārajiem gadiem.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Izsaukums uz tiesu

Neattiecas.

Procesuālās darbības pirmajā instancē

Ja lieta ir iekļauta izskatāmo lietu sarakstā saistībā ar dokumentu iesniegšanu, piemēro šādus noteikumus. Principā dokuments, kuram jābūt iesniegtam līdz lietas izskatīšanas datumam, tiek iesniegts tiesas kancelejā līdz iesniegšanas termiņa beigām. Tas ir pēdējais brīdis, līdz kuram visiem dokumentiem, izņemot tiesas pavēsti, un ziņojumiem ir jābūt tiesas rīcībā. Saskaņā ar valsts procesuālajiem noteikumiem civillietās, kas tiek uzsāktas ar tiesas pavēsti, diena un laiks, līdz kuram dokumentiem ir jābūt iesniegtiem, ir trešdiena, plkst. 10.00. Ja tiesas sēde nenotiek, jo lieta tiek izskatīta rakstiskas procedūras ietvaros, dokumenti tiek iesniegti tiesas kancelejai noteiktajā lietas izskatīšanas datumā vai pirms tā.

Apakšapgabala (*kanton*) sektors vienmēr notur tiesas sēdi, jo šādā gadījumā procesuālās darbības var veikt arī mutiski. Dokumenti jāiesniedz tiesas kancelejā vai tiesas sēdē ne vēlāk kā dienā pirms paredzētā lietas izskatīšanas datuma. Dokumentus tiesas kancelejā var iesniegt elektroniski, pa pastu vai personīgi kancelejas darba laikā, vai arī pa faksu līdz plkst. 24.00.

Apelācijas

Tiesvedībā, kas tiek uzsākta ar tiesas pavēsti, tiesiskās aizsardzības līdzekļi tiek pieprasīti, izdodot tiesas pavēsti. Ja vien to neatļauj tiesa, uz kuru puse tiek izsaukta, tiesu izpildītājs nedrīkst izsniegt tiesas pavēsti pēc plkst. 20.00. Tas nozīmē, ka termiņš faktiski beidzas pēdējā dienā plkst. 20.00. Šādā tiesvedībā vienmēr jāņem vērā, ka, aprēķinot tiesas pavēstes termiņu, netiek ņemta vērā ne diena, kurā tiesas pavēste ir izdota, ne diena, kurā pusei ir jāierodas tiesā (pirmais lietas izskatīšanas datums). Tādējādi minimālajam pavēstes termiņam ir jāsākas pēc pirmā no šiem diviem datumiem un jābeidzas pirms otrā datuma.

Tiesvedībā, kas tiek sākota ar pieteikuma iesniegšanu, tiesiskās aizsardzības līdzekļi tiek pieprasīti, iesniedzot pieteikumu tiesas kancelejā. To var darīt pa pastu vai personiski kancelejas darba laikā, vai pa faksu līdz termiņa pēdējās dienas plkst. 24.00. Atsevišķos tiesas noteiktos gadījumos tiesa var atļaut ieinteresētajām personām iesniegt procesuālos dokumentus digitāli, ievērojot tās paredzētos noteikumus.

Attiecībā uz pārsūdzību gimenes lietās sākuma brīdis nedaudz atšķiras no noteikumiem, kurus piemēro apelācijas sūdzībām citās lietās, kas tiek sāktas ar pieteikuma iesniegšanu (sk. arī atbildes uz 4. jautājumu "Tiesiskās aizsardzības līdzekļi"). Pieteikuma iesniedzējs var iesniegt apelācijas sūdzību trīs mēnešu laikā no dienas, kurā spriedums pieņemts. Citas ieinteresētās puses var iesniegt apelācijas sūdzību trīs mēnešu laikā no dienas, kurā lēmums ir izsniegts vai paziņots tām kādā citā veidā. Par to, kā iesniegt pārsūdzību laulības šķiršanas tiesvedībā, ja kāds no laulātajiem neierodas tiesā, sk. Civilprocesa kodeksa 820. pantu.

Noilguma termiņi

Sk. arī sadaļu "Noilguma termiņi" atbildē uz 4. jautājumu. Dažās prasībās ir svarīgs laiks, kad puse uzzina konkrētu faktu. Piemēram, tiesības celt prasību par nesamaksātas summas atgūšanu tiek zaudētas piecus gadus no nākamās dienas pēc datuma, kurā kreditors ir uzzinājis par prasības pastāvēšanu un saņēmēja identitāti, un jebkurā gadījumā 20 gadus pēc prasības rašanās.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Jā, termiņš, kas beidzas sestdienā, svētdienā vai svētku dienā, tiek pagarināts līdz nākamās tādas dienas beigām, kas nav sestdiena, svētdiena vai svētku diena. Taču saskaņā ar Vispārējo termiņu pagarināšanas likumu tas neattiecas uz termiņiem, kurus nosaka, skaitot atpakaļ no noteikta brīža vai notikuma. Citiem vārdiem sakot, šis noteikums attiecas uz maksimālajiem periodiem, nevis minimālajiem periodiem.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Dažos gadījumos likumā ir paredzēts termiņa pagarinājums. Piemēram, ja zaudējusi puse nomirst laika periodā, kurā var iesniegt apelācijas sūdzību, un ja puses mantinieki vēlas pārņemt personas tiesības apelācijas tiesvedībā, tiek piemērots jauns trīs mēnešu termiņš. Citos gadījumos attiecīgie procesuālie noteikumi paredz termiņa pagarinājumu, piemēram, procesuālo dokumentu iesniegšanai. Sk. 13. jautājumu turpmāk.

Apelāciju lietās noteikumi attiecībā uz termiņiem parasti tiek stingri ievēroti, lai gan Nīderlandes Augstākā tiesa (*Hoge Raad der Nederlanden*) ir noteikusi izņēmumu lietās, kurās puse, kura iesniedz apelācijas sūdzību, nav nekavējoties informēta par spriedumu tiesas kļūdas vai bezdarbības dēļ. Tādā gadījumā puse ir nokavējusi termiņu no tās neatkarīgu iemeslu dēļ un tiek piešķirts īss pagarinājums.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Termiņš apelācijas sūdzības iesniegšanai parasti ir trīs mēneši. Noteiktās civillietās, piemēram, noregulējuma

apelācijas sūdzību vai pārsūdzēt Augstākajā tiesā.

Procesuālās darbības

Ja procesuālā darbība nav veikta noteiktajā termiņā, noteiktos apstākļos var saņemt pagarinājumu (sk. atbildi uz 10. jautājumu). Ja pagarinājumu nav iespējams iegūt, tiesības veikt procesuālo darbību tiek zaudētas.

Noilguma termiņi

Ja ieinteresētā persona ir jāvusi pāriet prasības celšanas termiņam, tiesības celt prasību joprojām ir. Tomēr tās vairs nav iespējams izmantot tiesā.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Pusēm, kuras ir nokavējušas termiņus, ir pieejami turpmāk izklāstītie tiesiskās aizsardzības līdzekļi.

Izsaukums uz tiesu

Ja atbildētājs neierodas uz pirmo tiesas sēdi, parasti lieta tiek skatīta bez atbildētāja klātbūtnes. Līdz tiek izdots galīgais spriedums, atbildētājs var nepieļaut aizmuguriska sprieduma pieņemšanu, iesaistoties lietā kā puse. Kad ir izsniegts galīgais spriedums, puse, bez kuras klātbūtnes spriedums ir pieņemts, var izmantot tiesiskās aizsardzības līdzekli iebilduma formā. Aizmugurisks spriedums, aizmuguriska sprieduma nepieļaušana, ierodoties tiesā, un iebildumi nav piemērojami tiesvedībā, kas sāka ar pieteikuma iesniegšanu. Šādos gadījumos ieinteresētā puse, kura nav ieradies, var iesniegt apelācijas sūdzību.

Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Termiņus tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanai nosaka tiesa pēc saviem ieskatiem. Termiņi apelācijas sūdzību iesniegšanai un pārsūdzībai Augstākajā tiesā ir saistoši. Juridiskās noteiktības nolūkā tiesas šo termiņu piemērošanā ir ļoti striktas. Taču Nīderlandes Augstākā tiesa ir atļāvusi zināmu elastību attiecībā uz apelācijas sūdzībām tiesvedībā, kas sāka ar pieteikuma iesniegšanu. Apelācijas sūdzības paziņojumā ir jāizklāsta sūdzības pamatojums, taču gadījumos, kad lēmums ir paziņots, bet vēl nav izsūtīts, tādējādi apelācijas iesniedzējam nav piekļuves attiecīgajam pamatojumam, pamatojumu ir atļauts sniegt papildu apelācijas sūdzības paziņojumā, kas tiek sagatavots pēc tam. Tomēr pašai apelācijas sūdzībai ir jābūt iesniegtai noteiktajā termiņā. Tikai retos gadījumos, kad tiesa ir pieļāvusi divkārtu kļūdu, termiņš tiek pagarināts par 14 dienām pēc lēmuma saņemšanas. Tas notiek tādā gadījumā, kad puse, kura iesniedz apelācijas sūdzību, tiesas (vai tiesas kancelejas darbinieka) kļūdas dēļ nav zinājusi un nav varējusi zināt, kad lēmums tiks paziņots, un lēmums ir izsūtīts vai izdots tikai pēc tam, kad ir pagājis apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņš, ja tas ir noticis no apelācijas iesniedzēja neatkarīgu iemeslu dēļ. Tiesvedībā, kas sāka ar tiesas pavēstes izdošanu, apelācijas sūdzības paziņojumā nav jāizklāsta apelācijas pamatojums. Tas tiek sniegts tiesvedības tālākā posmā.

Procesuālās darbības

Noteiktos apstākļos var pieprasīt pagarinājumu procesuālo darbību veikšanai (sk. atbildi uz 13. jautājumu). Ja pagarinājums netiek piešķirts, tiesības veikt procesuālo darbību tiek zaudētas.

Noilguma termiņi

Noilguma termiņa beigām nepiemēro tiesiskās aizsardzības līdzekļus, izņemot termiņu laicīgu pārtraukšanu (sk. d) punktu atbildē uz 1. jautājumu). Taču ļoti retos izņēmuma gadījumos tiesa var lemt, ka atsaukšanās uz noilgumu neatbilst samērīguma un godīguma principiem.

Lapa atjaunināta: 05/02/2025

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko

piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.